

บทที่ ๑

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ รวมทั้งสภาพปัญหาในการใช้สื่อการสอนด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๐ เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๒. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๐ เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๓. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๐ เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สมมุติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๐ ที่เปิดสอนรายวิชาอาชีพ (เพิ่มเติม) ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๐ ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ จำนวน ๕๐ โรงเรียน การวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ ๑ ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของ
ท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ จำนวน ๔ ข้อ ลักษณะเป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (check list) แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะคามวิธีการตอบแบบสอบถามคือ

ลักษณะที่ ๑ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบที่
ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว จำนวน ๑ ข้อ

ลักษณะที่ ๒ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาข้อคำถาม
แล้วจัดอันดับคำตอบโดยใส่หมายเลข ๑, ๒, ๓... ตามลำดับ โดยเริ่มที่หมายเลข ๑ ใน
คำตอบที่เห็นด้วยมากที่สุดหรือปฏิบัติมากที่สุด จำนวน ๔ ข้อ

ตอนที่ ๔ ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องสภาพปัญหาในการใช้สื่อการสอน
วิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ จำนวน ๑๒ ข้อ
ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) โดยมีเกณฑ์การพิจารณา
เลือกตอบ แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ มีปัญหามาก มีปัญหาน้อย และไม่มีปัญหา

ตอนที่ ๕ ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จำนวน
๑ ข้อ ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (open - ended) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถาม
ถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้
สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ ที่ยังไม่ได้
ระบุไว้ในแบบสอบถาม

การร่างแบบสอบถาม

การร่างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๑. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย ตลอดจนบทความและวารสารต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ในด้านความเป็นมา
ของหลักสูตรกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๐
หลักสูตรวิชาอาชีพของท้องถิ่น สื่อการสอนกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ สื่อการสอนวิชาอาชีพ
ของท้องถิ่น ลักษณะของสื่อการสอนที่ดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการ

สร้างแบบสอบถาม

๒. สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากบุคลากรของกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๓. สร้างแบบสอบถามขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสบการณ์ของผู้วิจัยและแนวความคิดของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเรื่องการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐

๔. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเกี่ยวกับความถูกต้อง ครอบคลุมตรงตามเนื้อหาและการใช้สำนวนภาษาที่ชัดเจน รวม ๑๔ คน ดังรายชื่อในภาคผนวก

๕. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ โดยประมวลข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ๓๒๖ ฉบับ ได้รับคืนจำนวน ๒๔๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๔ เป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวน ๒๔๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๕๔ ของแบบสอบถามทั้งหมด ดังปรากฏในรายละเอียดความตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหาร	๑๔๔	๑๒๐	๗๕.๖๗	๑๑๕	๗๖.๓๓
ครู	๑๖๗	๑๒๔	๗๓.๖๕	๑๒๘	๗๖.๖๕
รวม	๓๑๑	๒๔๔	๗๖.๓๔	๒๔๓	๗๔.๕๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ตอนที่ ๑ เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ เกี่ยวกับลักษณะของสื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ วิเคราะห์เป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าร้อยละ

ตอนที่ ๓ เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ วิเคราะห์เป็น ๒ ลักษณะ ลักษณะที่ ๑ วิเคราะห์เป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าร้อยละ ลักษณะที่ ๒ วิเคราะห์โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนนตามอันดับที่จัด แล้วจัดอันดับใหม่ตามผลรวมของน้ำหนักคะแนนที่ได้

ตอนที่ ๔ เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ วิเคราะห์เป็นรายข้อโดยวิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ แล้วเปรียบเทียบความถี่เห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ โดยการทดสอบค่าไค-สแควร์ (chi - square) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

ตอนที่ ๕ เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา ๑๐ วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าความถี่

สถิติที่ใช้

$$๑. \text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times ๑๐๐}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

$$๒. \text{ค่าไค-สแควร์ } (\chi^2) \text{ ใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, ๒๕๒๘:๑๖๘-๑๗๑)}$$

$$\chi^2 [df] = \sum \left[\frac{(fo - fe)^2}{fe} \right]$$

เมื่อ fo = ความถี่ที่ได้จากการปฏิบัติ
fe = ความถี่ที่คาดหวังว่าจะเป็นจริง (ตามสมมุติฐาน)
df = ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

การทดสอบค่าไค-สแควร์

๑. ตั้งสมมุติฐาน (ตามการวิเคราะห์)
๒. คำนวณจากความถี่ของข้อมูลตามสมมุติฐาน
๓. คำนวณค่า χ^2 จากสูตร
๔. คำนวณขั้นแห่งความเป็นอิสระ แล้วเปรียบเทียบค่า χ^2 ที่คำนวณได้ กับค่า χ^2 จากตาราง ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕
๕. ในกรณีที่ค่า χ^2 ที่คำนวณได้ มากกว่าค่า χ^2 จากตาราง ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕ ก็ไม่รับสมมุติฐาน (ตามการวิเคราะห์) ที่ตั้งไว้ แสดงว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ถ้าค่า χ^2 ที่คำนวณได้ น้อยกว่าค่า χ^2 จากตาราง ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕ ก็รับสมมุติฐาน (ตามการวิเคราะห์) ที่ตั้งไว้ แสดงว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน